

LURTA LES & UPPLIV

LAGT TIL RÆTTIS: Eyðun Klakstein

ÓHUGSANDI SØGAN UM FALSKA HÓPDRÁPSMANNIN TOMAS QUICK

Heiti: Mannen som slutade ljuga
Höfundur: Dan Josefsson
Forlag: Lind & Co

Meðan eg las bókina »Mannen som slutade ljuga« var eg rættuliga strævin at umgangast. Eg hugsaði og tosaði

ikki um annað. Tí hetta er ein slík söga, sum ikki átti at verið sonn – men sum tíanverri er tað.

Søgan er um Sture Bergvall og hansara ár sum størsti og farligasti drápsmaðurin Norðurlond nakrantíð hava upplivað.

Sture Bergvall, ella Thomas Quick, ið hann valdi at kalla seg, játtaði seg sekan í 39 morðum. Hann varð dæmdur fyri átta av teimum.

Morðini, sum hann skuldi havt framt, vóru frá 1964, tá hann var 14 ára gamal, til hann varð fongslaður fyri eitt bankarín 1993.

Dan Josefsson, ið hevur skrivað bókina, hevur lisið

journalir, politiavhoyringar, tosað við sálarfrøðingar og við sjálvan Sture Bergvall.

Tá Sture Bergvall byrjaði at tosa um morðini, var hann um at sleppa leysur úr fongslinum – ella heiminum fyri sálarsjúkar brotsmenn – Sæter í Svøríki. Uttan fyri hevði hann onki liv. Famijan hevði vent honum bakið, eftir at hann framt bankarín og onnur brotsverk.

Hann byrjaði at játta seg sekan til morð, ið ikki vóru uppláraði, og tað var hansara háttur at verða verðandi innanfyri tryggu múrarnar í Sæter.

Saman við einari umfatandi misnýtslu av heilivági játtaði hann seg sekan til fleiri og fleiri morð. Sálarfrøðingarnir, ið tóku sær av honum, trúðu upp á hansara søgur, hóast at politiið ikki fann nakað prógv fyri morðunum.

Ein av teimum týðningarmestu persónunum í hesari søgu var psykoterapeutirn Margit Norell, ið var lærari og sálarhirdi hjá fleiri av teimum, sum arbeiddu við Sture Bergvall. Hon trúði fult og fast upp á, at tað ber til at fortrngja ring minni, og síðani minnst tey aftur í psykoanalysu.

Tí var tað ikki lögíð, helt hon, at Sture Bergvall mintist fleiri og fleiri morð – og øll trúðu upp á hennara teori – bæði sálarfrøðingar, advokatar og politiið.

Í 2002 gavst Sture Bergvall at játta seg sekan til morð. Hann gavst við heiliváginum og at hitta sálarfrøðingarnar á Sæter.

Øll árin, hann hevur verið dæmdur fyri morð, hava spurnar-tekin verið sett við dómarnar, og fyri nøkrum árum síðani byrjaði journalisturin Hannes Råstam at grava í søguni. Hann kom fram til tað, ið nú er vordíð ein bók. Niðurstøðan er, at Sture Bergvall hevur logið alla tíðina um alt.

Sture hevur sjálvur greitt frá, at hann var ikki edrúur ein einasta dag millum 1993 og 2002, og tað var heilivágurin saman við teori-unum um at fortrngja minni, ið gjørdur hann til hópdrápsmann.

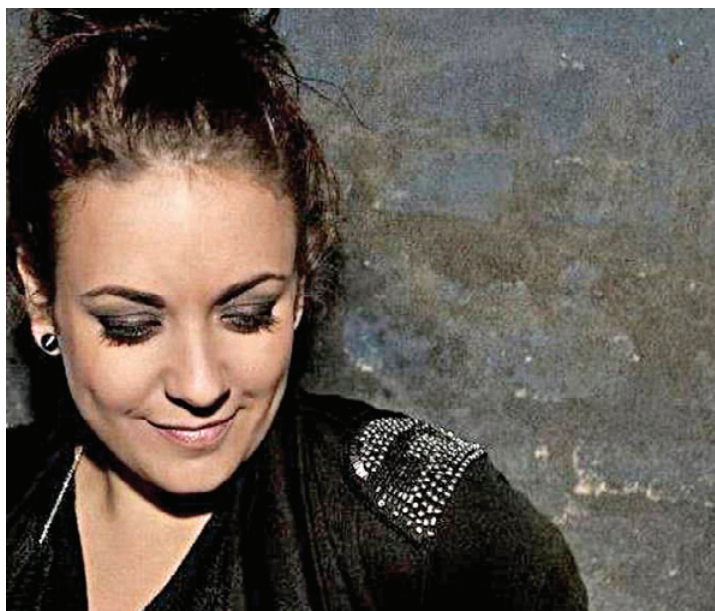
Nú er Sture Bergvall reinsaður frá øllum illgrunum, men enn er hann á Sæter.

Bókin »Mannen som slutade ljuga« er eitt satt meistaraverk um eina skandalu, ið er so stór, at hon er ófatandi at skilja.

Inna Tørnroos

GUÐRUN SÓLJA UNDIRVÍSUR HEIMA Á TVØROYRI

Øll, sum eru áhugað í røddini og sangi, kunnu verða við í sangskeiði hjá Guðrun Sólju

Guðrun Sólja Jacobsen, sum gjørdist kend við at vinna sjónvarpskapping í Danmark,

er útbúgvinn sanglærari og vitjar leygardagin á Tvøroyri. Hon fer at halda skeið í at

syngja. Skeiðið byrjar við felags undirvísing um teknikkin, har ein og hvør, ið er áhugaður í røddini, kann luttaka.

Tað kann verða ein, sum fyri fyrstu ferð skal læra at syngja, ella ein sum vil blíva betur at brúka røddina, ella ein sum vil brúka tað til egna undirvísing.

Tað verður millum annað felagssangur, felags venjingar og smáar upptøkur av raddarbondunum.

- Og so kann ein og ein - um ein sjálvur vil - koma upp at syngja og arbeida við onkrum eftir egnum ynski - sang, talu, frásøgu. Eg havi ein frálíkan pianist við mær, sum spælur júst tað ein ynskir at syngja, sigur Guðrun Sólja.

Hon er útbúgvinn Complete Vocal Technique lærari frá Complete Vocal Institute, sum í dag er størsti sangskúli í Europa.

»MATÉ« OG HESTAVOGNAR TIL RUSKIÐ

Uruguay-búgvar eru originalar á summum økjum, sum ikki ger tað minni hugvekjandi at vitja landi

Á ferð í Uruguay 6. partur

Teir savna rusk inn við hestavognum, og Luis Suarez og hansara landsmenn ganga og sutla urta-drykkin »Maté« dagin langan.

Teir mongu føroysku fjeppararnir, sum stuðla Liverpool FC hava ikki undgingið at sæð sjónvarpsbrot og myndir av kenda, uruguayanska framherjanum, Luis Suarez, sum gongur og sutlar úr einum metal-súgvirri, sum er í einum lögnum koppi, sum hann heldur í aðrari hondini, samstundis, sum hann hevur eina termofløsku í hinari hondini. Hetta kann tykjast ógvuliga sjáldsamt í evropeiskum eygum, men Luis Suarez ger júst tað sama, sum allir aðrir uruguay-búgvar. Hann gongur dagin langan og sutlar urtdrykkin »Maté«, sum fyri fólk í Uruguay hevur ein eins stóran – helst størri – týðning, enn skerpikjøt hevur fyri fólk í Føroyum.

Finna landsmenn gjøgnum maté

Í Uruguay er tað tiltikið, at tey hava lætt at finna ein landsmann ella landskvinnu, tá tey ferðast uttanfyri Uruguay. Fara uruguay-búgvar ein túr til argentinska høvuðsstaðin, Buenos Aires, og

møta tey einum persóni, sum gongur og sutlar maté úr einum koppi í aðrari hondini, og við einari termofløsku í hinari hondini, so er tað 99 prosent víst, at hesin persónurin er úr Uruguay. Maté-urtdrykkurin verður gjørdur av turkaðum bløðum frá sonevndu Yerba-plantuni. Teir ektaðu maté-kennarnir vilja í flestum førum hava ein maté-kopp rokaðan við turkaðum yerba-bløðum, men tað er eisini møguligt at keypa maté-tebøv. Maté er eisini rættiliga væl umtókt í grannalondunum hjá Uruguay, men uruguay-búgvar svørja uppá, at teir eru teir fremstu maté-drekkarnir, sjálvt um Argentina hevur staðfest við lóg, at maté er teirra tjóðardrykkur. Sum í fótbólti, so argar Uruguay eisini Argentina, tá tað kemur til maté.

Savna rusk við hestavognum

Eitt annað ógvuliga originalt hugtak, sum eg upplivdi í Montevideo var, at har savna tey rusk inn við hestavognum. Fyrstu ferð eg eyggleiddi hetta, so mátti eg líka blinka triggjar ferðir. Føroya-vinurin, Joaquin Memoli Suarez staðfesti eisini, at júst á ruskinnsavningar-økinum er

